

Bakunin en de Meiomwenteling in Dresden

et is een ondankbare taak het minst twijfelachtige over Bakunin's deelneming aan de dresdener Meiomwenteling samen te lezen uit de elkaar dikwijls tegensprekende, onnauwkeurige en misvormde berichten van meestal reactionairen oorsprong; ondankbaar vooral om het feit dat Bakunin daarover wellicht meermalen geschreven heeft, wat mij echter even ontoegankelijk is als de stukken der Meiprocessen.

Bakunin schreef op 7 April 1850 aan Reichel uit de vesting Königstein: « Ik schrijf mijn verdediging, een lang en oneindig langdurig werk. Gij weet dat ik ongaarne en moeielijk schrijf, maar 't zal toch spoedig klaar zijn.»⁽²⁾

In den zomer 1851 schreef hij op verzoek van keizer Nikolaas in de Peter- en Paulusvesting, waar hij in het Alexèi-ravelijn opgesloten was, een beschrijving zijner lotgevallen in het buitenland, « iets in den aard van *Dichtung und Wahrheit*. Mijn handelingen waren overigens zoo gekend dat ik niets had te verzwijgen.» Zonder den naam van een anderen persoon te noemen « verhaalde ik aan Nikolaas met slechts eenige voorbehoudingen gansch mijn leven in het buitenland, met alle gedachten, indrukken, gevoelens, waarbij het niet ontbrak aan voor hem leerrijke bemerkingsen over zijn uit- en inwendige politiek.»⁽³⁾